

Yttrande avseende Betänkande Polisiär beredskap i fred, kris och krig (SOU 2025:57).

Linnéuniversitetet har tagit del av betänkandet och önskar lämna följande synpunkter avseende förutsättningarna för att göra polisstudenter till reservpolis vid höjd beredskap eller krig.

Bakgrund

Polisprogrammet är en uppdragsutbildning som bedrivs vid ett antal svenska lärosäten. Utbildningens innehåll regleras genom utbildningsplan och tilläggsbeslut, vilka fastställs av polisen, som även ansvarar för att upprätta och besluta om utbildningsplanens innehåll. Polisutbildningens omfattning är två år vilket ställer mycket höga krav på lärosätena för att nå målen inom en så begränsad tidsram.

Polisaspiranter, anställda av polismyndigheten

Aspirantutbildningen ligger utanför Linnéuniversitetets verksamhetsområde, men Linnéuniversitetet och institutionen för kriminologi och polisiärt arbete ser inga hinder i att polisaspiranter, vid höjd beredskap eller krig, kan komma att avsluta sin aspirantutbildning i förtid för att övergå i tjänst som polisman eller reservpolis. Polisaspirant har vid detta skede i sin utbildning genomgått den grundläggande delen av sin polisutbildning. Polisaspiranter är redan i dag verksamma som polismän under sin tjänsteutövning, är utrustade och anställda av polismyndigheten.

Polisstudenter, under utbildning på lärosätet

Linnéuniversitetet och institutionen för kriminologi och polisiärt arbete ställer sig mer tveksamt till förslaget att kalla in polisstudenter efter avslutad termin tre av polisutbildningen. En sådan åtgärd skulle innebära att en utbildningsomgång polisstudenter med begränsad utbildning mobiliseras som reservpolis. Det uppskattade tillskottet torde då, med dagens studentnumerär, uppgå till cirka 1 000 individer nationellt, vilka då skulle gå i tjänst som mindre utbildade polismän, så kallade reservpolis. Under förutsättning att polisutbildningen även under höjd beredskap eller krig fortsätter i oförändrad takt så kommer det framtida tillskottet av nyutbildade poliser därefter att vara oförändrat från idag.

Den faktiska effekten av förslaget torde således vara begränsat till att en utbildningsomgång mindre utbildad polis träder i tjänst som reservpolis några månader tidigare än planerat.

Avslutande synpunkter

Om det beslutas att man ska kunna kalla in polisstudenter som går sin fjärde termin vid polisprogrammet och göra dem till reservpoliser så kommer det sannolikt kräva att vi som utbildningsutförare behöver se över polisutbildningens progression och integration. Detta skulle troligen medföra att flera av utbildningens praktiska moment behöver tidigareläggas eller komprimeras, vilket riskerar att påverka den pedagogiska progression och integration som utvecklas under mer än två decennier erfarenhet av polisutbildning. Linnéuniversitetet och institutionen för kriminologi och polisiärt arbete ser en risk att en sådan omstrukturering av polisutbildningen kan leda till en försämrad utbildningskvalitet av polisutbildningen även i framtiden.

Erfarenheter från Rysslands anfallskrig i Ukraina visar att polis aktivt bekämpas i sin yrkesutövning, vilket understryker vikten av en robust och gedigen polisutbildning. Att då komprimera centrala utbildningsmoment framstår därför som ett steg i fel riktning. Linnéuniversitetet och institutionen för kriminologi och polisiärt arbete ställer sig därmed tveksam till förslaget att kunna kalla in polisstudenter och göra dem till reservpoliser efter tre terminers utbildning.

Skulle det beslutas i enlighet med förslaget så är Linnéuniversitetet och institutionen för kriminologi och polisiärt arbete redo att i samverkan med polismyndigheten planera om polisprogrammet på bästa sätt utifrån de eventuella förändringar som krävs.

Magnus Einvall

Biträdande prefekt Institutionen för kriminologi och polisiärt arbete (KP)
Programansvarig polisutbildningen Linnéuniversitetet